

"Mavi Gelecek Birlikte Mmkün"

WWF-Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı) (SÜR-KOOP), küçük ölçekli balıkçıların yönetim süreçlerine katılımını güçlendirerek sürdürülebilir balıkçılık uygulamalarının artırılması amacıyla Küçük Ölçekli Balıkçılık için Teknik İşbirliği Protokolü imzaladı. [Sayfa 3 >](#)

Türkiye Balıkçılığının Dünü, Bugünü, Yarını...

İstanbul Boğaziçi Belediyeler Birliği, yeni dönemin ilk buluşmasını Sarıyer Belediyesi Boğaziçi Kültür ve Sanat Merkezi'nde Türkiye Balıkçılığının Dünü, Bugünü Yarını Kongresi'nde gerçekleştirdi. Kongre'ye Sür-Koop Merkez Birliği katılım sağladı. [Sayfa 5 >](#)

ICY 2025 Değişimin Başlangıç Yılı Olsun

Değerli Balıkçı Dostlar; Hepimiz örgütlenmenin, kooperatifçiliğin faydalarını çok iyi biliyoruz. Ama imkanlar dahilinde, onca zorluğun içinde; kooperatiflerimizi dolayısıyla da gelirimizi bir türlü... [Dr. Erhan EKMEN Sayfa 2 >](#)

SÜR-KOOP HABER

balıkçının gazetesi

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ

www.sur.coop | Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Yayın Organı | Ücretsizdir

SÜR-KOOP Yönetim Kurulu, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'yı makamında ziyaret etti

Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Ramazan ÖZKAYA öncülüğünde yönetim kurulu üyelerinden oluşan bir heyet, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü Sayın Turgay TÜRKYILMAZ'la birlikte, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI'yı makamında ziyaret etti. Görüşme sırasında, su ürünleri avcılığı sektöründeki dinamikler ve güncel gelişmeler detaylı bir şekilde ele alındı. Ayrıca sektörün geleceğine yönelik öngörüler karşılıklı olarak paylaşıldı. Sayın Bakan İbrahim YUMAKLI'nın heyeti makamında ağırlaması ve gösterdiği ilgi dolayısıyla, Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği adına kendilerine teşekkür ediyoruz. Bu ziyaret, su ürünleri sektöründe iş birliğinin ve ortak aklın önemini bir kez daha ortaya koymuştur. [🐟](#)

"Dünyada olduğu gibi ülkemizde de denizlerden avcılık yoluyla yapılan üretimde sınır noktasına ulaşılmıştır"

Tarım ve Orman Bakanlığı Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü Sn. Turgay Türkyılmaz ile av sezonu açılışı öncesi makamında; ülke balıkçılığının ve balıkçılarımızın geleceği, iklim değişikliği, sektörde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri ile gündeme dair merak edilen soruların cevaplarını ilgiyle okuyacağınız bir röportaj gerçekleştirdik.

Reyhan Alacayaka Yakışır - Merhaba, öncelikle SÜR-KOOP Haber gazetesi ekibinin talebini geri çevirmeyip, röportaj teklifimizi kabul ettiğiniz için çok teşekkür ederiz.

Hızlı bir giriş yapmak gerekirse;

R.A.Y. - Turgay TÜRKYILMAZ kimdir?

Turgay Türkyılmaz - Fırat Üniversitesi, Su Ürünleri Fakültesinden 1989 yılında mezun oldum. 1992-1995 yılları arasında FAO-TÜBİTAK-Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı projesinde balıkçılık uzmanı olarak göreve başladım. 1996-2011 yıllarında Van Tarım İl Müdürlüğü'nde Su Ürünleri Mühendisi olarak çalıştım. 1997-2011 yılları arasında Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nde Mühendis ve Şube Müdürü olarak görev yaptım. [Sayfa 7 >](#)

2024 -2025 Yılı Av Sezonu Açılış Heyecanı Başladı

Her zaman olduğu gibi tekne bakımları yapıldı, ağlar tamir edildi ve 1 Eylül açılış günü heyecanla beklenmeye başlandı.

Bu sezona 6/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığını Düzenleyen Tebliğ ile başlayacağız ve hamsi avcılığında kota sistemi uygulanmasına geçeceğiz.

İklim değişiklikleri, avlanma kapasitelerimizin gün geçtikçe büyümesi ve aşırı avcılık dolayısıyla her geçen gün stoklarda azalma, yakalanan balık boylarında küçülme, balık boyu yasal boyda olsa bile et veriminin düşük olması nedenleri ile ilk yıllarda yapılan avcılıktaki artış zamanla düşmüş ve avcılıklar ekonomik olmaktan çok uzaklaşmıştır.

Bundan dolayı avcılıkta bir dizi önlemlerin alınmasının gerekliliği ortaya çıkmıştır. Bunun ilk adımı ise hamsi avcılığında yeni bir uygulama olan kota sistemi. Amaç; ülkemizde yakalanan balıkların yüzde 67 sini oluşturan, denizlerimizin kuru fasulyesi olan, hamsi stoklarını korumak, gelecek nesillere bol, bereketli hamsisi olan denizler bırakmak; giderleri azaltmak ve sürdürülebilirliği sağlamaktır.

Umudumuz kota uygulanmasının başarılı olmasıdır. Bu başarı reislerimizin desteği ve sıkı denetimle sağlanacaktır.

Kotanın nasıl uygulanacağını Sayın Bakanımızın bizzat açıklayacağını öğrendik. SÜR-KOOP olarak görüşümüz; gemilerin tam boyları ve avcılık potansiyelleri baz alınarak dağıtılması, gemi boyları arasında

Ramazan ÖZKAYA
SÜR-KOOP Genel Başkanı

avlama potansiyeli göz önüne alınarak katsayı uygulanmak suretiyle boy grupları arasında mağduriyet yaratılmaması düşünülerek kota uygulamasına geçilmelidir. Bu şekilde küçük-büyük her teknenin hakkının korunacağı ve sürdürülebilirliğin sağlanacağı kanaatindeyiz.

Gelen tüm bilgiler 2024-2025 yılının palamut yılı olacağı yönünde; bu durum bizi fazlasıyla sevindiriyor. Hem geleneksel hem endüstriyel balıkçımız kazanacak hem de halk bol bol palamut tüketecektir.

Tekne boyu 12 metreye kadar olan geleneksel balıkçılarımızın tekne boyuna göre verilen desteklerin yanında; ağ, boya ve özellikle küçük ölçekli balıkçıların ağlarına zarar veren yunuslar için yunus kovucu (pinger) cihaz gibi desteklerin verilmesi elzemdir.

Dileğimiz balıkçılarımızın yeni sezonu bereketli ve kazasız geçirmeleridir.

Tüm Balıkçılarımızı Rastgele!

www.surkoopkutuphane.org

"Kooperatifler Yeni Bir Dünya Kurar"

SÜR-KOOP
E-KÜTÜPHANE

Bir Tıkla Ulaş!

Sualtinin Hazineslerinden Deniz Kestaneleri

Deniz kestaneleri, deniz tabanında yaşayan bitkilerle beslenen ve özellikle mırmır, çipura, sargoz, karagöz gibi pek çok balığın önemli bir besin kaynağı olan omurgasız bir deniz canlısıdır.

Ayın Dosyası Sayfa 4 >

Prof. Dr. Herdem ASLAN
ÇOMÜ Fen Fakültesi- Biyoloji Bölümü

ICY 2025 Değişimin Başlangıç Yılı Olsun

Değerli Balıkçı Dostlar; Hepimiz örgütlenmenin önemini, kooperatifliğin faydalarını çok iyi biliyoruz. Ama imkanlar dahilinde onca zorluğun içinde kooperatifimizi dolayısıyla da gelirimizi bir türlü istediğimiz gibi arttıramıyoruz. İnşallah zorlukları çözüp çok ve büyük işler başaracağız. Kooperatifimiz sayesinde daha iyi günlere ulaşacağız.

Aslında kooperatifliğin önemini bütün Dünya çok iyi biliyor. Bu nedenle Birleşmiş Milletler (BM) 2012 yılından sonra gelecek yılı tekrar Uluslararası Kooperatifler Yılı (IYC 2025) ilan etti.

Çünkü pandemi ve sonrasında öğrenildi ki; kooperatifler aslında onların bildiklerinden de daha fazlasını başarabiliyor. BM, 2000'li yıllara girerken "Üçüncü bin yılda Dünyada açlık, yoksulluk, adaletsizlik gibi sorunlar yok olsun" diyerek bütün insanlara adil çözümler içeren Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri belirledi. Kısa süre sonra ise çözümlerin sahada kırsaldan başlaması gerektiğini ama kırsalda ana geçimin tarım olduğunu ve yoksul çiftçilerin Dünyayı kurtaramayacağı anlaşıldı. Belirlenen hedefleri uygulayabilmek için sahada, kırsalda etkin aracın kooperatifler olduğunu gördük. Bu arada geri kalmışların kurtarıcısı kooperatiflerin, aynı zamanda gelişmiş süper devletlerin kalkınmalarının temeli olduğu fark edildi. Marka olarak çok iyi bildiğimiz büyük holdinglerin kooperatiflerden kurulduğu tespit edildi.

Bunların üzerine bir de o dönemdeki küresel ekonomik krizlerde Dünya'nın en gelişmiş ülkelerinde dev şirketler, hatta hükümet kuruluşları bile batarken kooperatif işletmelerinin krizden etkilenmemeleri aksine daha da güçlenerek çıktıklarına şahit olduk.

COOP
International
Cooperative Alliance

Bütün bu tespitlerden sonra gerçek kurtarıcı olarak 2012 yılını "Kooperatifler Daha İyi Bir Dünya Kurar" sloganıyla uluslararası yıl ilan ettiler. Aradan 8 yıl geçtikten sonra bütün insanlığı derinden sarsan pandemi döneminde yaşananlar karşısında kooperatiflerin devletlerden

İMECE

Dr. Erhan EKMEK
Ziraat Yüksek Mühendisi

daha hızlı ve etkili hareket ederek yardımların ve hizmetlerin doğru noktalara en iyi şekilde ulaştırabildiğini gördüler. Çevresel konulara ilişkin çözümlerin odağına da yine kooperatifler oturunca her derde deva bu sihirli aracın önemini gösterebilmek için 2025 yılını tekrar uluslararası kooperatifler yılı ilan ettiler.

Sürdürülebilir Kalkınmanın Temeli
Kooperatiflerdir

Sonuç olarak bugün; BM ve birçok uluslararası kuruluş Daha İyi Bir Dünya Kurmak İçin Kurtuluş Aracı olarak kooperatifleri görüyor.

Peki, bizim için onlar kadar başarılı kooperatiflerimiz yok?

Bilen bilmeyen herkes bu soruya basmakalıp cevaplar veriyor. Mevzuat, destek, yeniden yapılanma gibi konularda değişiklik yapıp, finans, yönetim, temel prensipler gibi konularda eğitimler verilmesi gerektiğini söylüyorlar. Ama en az 50 yıldır bu söylenenler fazlasıyla sil baştan yapılıyor ve her defasında sorunlar çoğalarak artıyor. Demek ki biz cevabı yanlış yerde arıyoruz. Artık bu hataları iyi niyetle tekrarlayanların gerçekleri görmesi, kooperatifleri rakip ya da tehdit olarak görenlerin de hain oyunlarına gelinmemesi gerekiyor.

O zaman kooperatiflerimizi başarılı kılmak için ne yapmalıyız. Cevap, çok basit. İşi ehline vermek ve bunun için O'nun yolunu açmak gerekiyor. Bunun içinde de öncelikle şiddetli bir zihniyet değişikliği gerekiyor. Eğer zihniyetimizi değiştirebilirsek; gerisi çorap söküğü gibi gelir. Kooperatiflerimiz AB'deki ya da Kore'deki emsalleri gibi etkin olmaları karşısında tek engel, kafamızın içindedir. Bunun için öncelikle balıkçımızın kooperatifine inanması ve tam destek olması gerekmektedir. Eğer balıkçımız gücünün farkına varırsa ülkede çok şey değişir.

Neyin nasıl yapılacağı aslında belli. Yaklaşık 10 yıldır İMECE başlığı altında idari ve mali konularda başta AB ile entegre gelişmeleri nasıl başarabileceğimizi anlatıyoruz. Bu süre içinde bizim Merkez Birliğimiz 2 kere üst üste Dünya çapında su ürünleri kooperatiflerinin en üst teşkilatı olan Uluslararası Balıkçılık Kooperatifleri Örgütü (ICFO)'nun Başkan Yardımcılığı görevini yürüttü. O zaman da başta Kore olmak üzere yurt dışındaki başarılı uygulamalar görüldü. Bugüne kadar projeler ile ya da kendi imkanları ile yüzlerce uzman yurt dışında yerinde tespitlerde bulundu. Bütün bunların sonunda hepimizin öncelikle "bizim balıkçımızın ve kooperatiflerimizin hiçbir eksiği yok, hatta zorluklar karşısında dayanma azmi ve gücü olduğu" konusunda hem fikir olduğumuza eminim. O zaman artık bu güçlü yapıya balıkçılığı

teslim etmenin zamanı gelmiştir. Balıkçılık ile ilgili başta planlama olmak üzere yönetim, denetim, müdahale, sayım, kayıt, tespit gibi hemen her konuda kooperatiflere açık ve net görev ve sorumluluk verilmelidir. En fazla 5 yıllık bir geçiş döneminden sonra bütün yetkiler kooperatiflere devredilmelidir. Devlet en üst akıl olarak gidişatı takip ederek; gerektiğinde ağır ceza veren ama her zaman kooperatiflerin talimatlarına hizmet eden bir role bürünmelidir.

Planlı üretim için çalışmaların yürütüldüğü bu günlerde bu zihniyet değişikliği ne kadar şiddetli bir düzeyde ihtiyaç duyulduğu açıkça görülmektedir. Hadi 2025 Uluslararası Kooperatifçilik Yılı vesilesiyle büyük dönüşüme başlayalım. Bütün Dünyaya ülkemizin gerçek gücünü göstereyim. 🐟

SÜR-KOOP HABER

İmtiyaz Sahibi ve Yayınlayan

S.S. Su Ürünleri Kooperatif Birlikleri Merkez Birliği Adına

Ramazan ÖZKAYA

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Mine CANİKLİ

Genel Yayın Yönetmeni

Reyhan YAKIŞIR

Haber Müdürü

Erdoğan KARTAL

Grafik-Tasarım

Ayhan ELMALIPINAR

Merkez Adres: Konur 2 No:52/10 Bakanlıklar /ANKARA

Tel: 0312 419 22 88 • Faks: 0312 419 22 89

www.sur.coop • info@sur.coop • sur_koop@yahoo.com.tr

Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın - AĞUSTOS 2024 - ANKARA

Baskı: Pozitif Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Çamlıca Mh. Anadolu Bulvarı 145. Sk. 10/19 Yenimahalle/ ANKARA

Tel: 0312 397 00 31

Yazıların sorumluluğu yazarlara, ilanların sorumluluğu sahiplerine aittir.

WWF-Türkiye ve Sür-Koop'tan Denizlerin Koruyucuları Küçük Ölçekli Balıkçılar için İş Birliği:

"Mavi Gelecek Birlikte Mümkün"

12 metreden küçük tekneler ile kıyıya yakın bölgelerde pasif av araçları ile yapılan günübirlik balıkçılık faaliyeti olarak tanımlanan küçük ölçekli balıkçılık, geçimini balıkçılıkla sağlayan kıyı topluluklarının refahı açısından önemli bir yere sahip.

Küçük ölçekli balıkçılık, Akdeniz'de önemli bir sosyo-ekonomik faaliyet.

Akdeniz'in tamamında balıkçı filolarının %83'ünü oluşturuyor ve 570.000'den fazla kişiye istihdam sağlıyor.

Küçük ölçekli balıkçılık, sadece bir geçim kaynağı değil, aynı zamanda Akdeniz'in kültürel kimliğinin de önemli bir parçası.

WWF-Türkiye (Doğal Hayatı Koruma Vakfı) ve Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği (SÜR-KOOP), küçük ölçekli balıkçıların yönetim süreçlerine katılımını güçlendirerek sürdürülebilir balıkçılık uygulamalarının artırılması amacıyla Küçük Ölçekli Balıkçılık için Teknik İşbirliği Protokolü imzaladı. Protokol WWF-Türkiye'nin Hırvatistan, İspanya, İtalya, Tunus ile birlikte yer aldığı uluslararası "Akdeniz'de Küçük Ölçekli Balıkçılığın Dönüşümü" projesi kapsamında imzalandı.

Protokol ile ilgili tüm tarafların katılımının teşvik edilerek Ulusal Küçük Ölçekli Balıkçılık Platformu'nun güçlendirilmesi ve sektörün sürdürülebilirliğinin desteklenmesine devam için iş birliği kararı alındı. Bu doğrultuda ulusal platform çalışmalarıyla sektörün sosyo-ekonomik koşullarının iyileştirilmesi ve genç nesiller için yeni iş olanaklarının yaratılması hedefleniyor. Bunun yanı sıra, Küçük Ölçekli Balıkçılık için Bölgesel Eylem Planı'nın benimsenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği başta olmak üzere yönetim süreçlerinin iyileştirilmesi amaçlanıyor.

WWF-Türkiye Genel Müdürü Ömür Kula konuyla ilgili şu görüşleri dile getirdi: "Denizlerimizdeki balık stokları hızla tükeniyor, deniz ekosistemleri hızla kirleniyor, tahrip oluyor. Bu yok oluş, sadece bir doğa sorunu değil. Aynı zamanda ülkemizdeki yaklaşık 13 bin küçük ölçekli tekne ile geleneksel balıkçılık zanaatını sürdüren ailelerin geçim kaynağı olması nedeniyle sosyo-ekonomik açıdan da yaşamsal bir tehdit. İşte bu noktada küçük ölçekli balıkçılık gerek balıkçılıkla geçimini sağlayan toplumların gıda güvenliği ve refahı, gerekse deniz ekosisteminin sağlığının korunması açısından kilit bir role sahip.

WWF-Türkiye olarak, balıkçılar, yerel paydaşlar, sivil toplum, bilim insanları, karar alıcılar arasındaki iletişimi ve ilişkileri kuvvetlendirerek kıyı topluluklarının geçimini sağladığı balık stoklarını çoğaltma ve uzun vadede gıda ve gelir kaynaklarını güvence altına alma yönündeki çabalarına katkı sağlamak için çalışıyoruz. Bu noktada yaklaşık 30 bin ortağı ve 16 bölge birliği ile balıkçılık alanında güçlü bir temsiliyet gücüne sahip Sür-Koop'un desteği kritik bir öneme sahip. Bugün 2018'den bu yana birlikte çalıştığımız SÜR-KOOP ile ortaklığımızı geleceğe taşıyoruz. Mavi bir gelecek #BirlikteMümkün"

SÜR-KOOP Genel Başkanı Ramazan Özkaya da imza töreninde "SÜR-KOOP'un denizlerimizin geleceği için çalışmalar yürüten WWF-Türkiye ile iş birliği yıllar öncesine dayanıyor. Uzun yıllardır devam eden iş birliğimizde ortak yönetim başta olmak üzere çok başarılı işlere imzalar attık. Bugün de bugüne kadar ki çabalarımızı denizlerimizin sürdürülebilirliği için geleceğe taşımak amacıyla bir aradayız. İlerleyen dönemlerde mevcut ve henüz çalışma aşamasındaki projelerde yan yana durmak bizi güçlendirecek. Sürdürülebilir balıkçılığı birlikte mümkün kılacağız" dedi.

Su Ürünleri Avcılığındaki Sınırlama ve Kurallar Yeniden Düzenlendi

Tarım ve Orman Bakanlığı, hamsi ile birlikte 7 tür için toplam avlanabilir miktarları belirlerken, leopar sazani ve Batman bantlı çöpçü balığı gibi endemik su ürünlerinin avcılığının yasaklanmasını kararlaştırdı.

Bakanlığın "6/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliği" ve "6/2 Numaralı Amatör Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliği" Resmi Gazete'de yayımlandı.

Bakanlıktan edinilen bilgiye göre, tebliğlerle, 1 Eylül 2024-31 Ağustos 2028 dönemini kapsayacak şekilde su ürünleri kaynaklarının korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için avcılığa ilişkin yükümlülük, sınırlama ve kurallar düzenlendi.

Bu kapsamda, hamsi, mavi yüzgeçli orkinos, deniz patlıcanı, beyaz kum midyesi, yılan balığı, tıbbi sülük ve inci kefali olmak üzere 7 türe ilişkin toplam avlanabilir miktarlar belirlendi.

Tarım Üretim Planlaması uygulamasıyla tebliğ hükümleri uyumlu hale getirildi. Bazı alanlar su ürünleri avcılığına kapatılırken, alamana (voli) ağları ile uzatma ağlarına, derinlik ve göz açıklığı düzenlemesi getirildi.

Bazı Endemik Su Ürünleri Koruma Altına Alındı

Ayrıca, leopar sazani ve Batman bantlı çöpçü balığı gibi biyoçeşitlilik açısından önemli endemik su ürünleri türlerinin avcılığı da tamamen yasaklanarak, bu türler koruma altına alındı.

Bazı su ürünleri türlerinin avcılığına da asgari avlanabilir boy uzunluğu getirilirken, bazı türlerde boy uzunlukları yeniden düzenlendi.

Tebliğlerle, amatör amaçlı su ürünleri avcılığına bazı yeni uygulamalar getirildi. Ticari avcılıkta koruma altında olan türlerin amatör kapsamındaki avcılığı da yasaklandı.

Balıkçılık üretiminin yüzde 60'ını oluşturan hamsi, ilk etapta üretim planlaması kapsamına alındı. Sürecin tamamlayıcı unsuru olarak hamsinin toplam avlanabilir miktarı 400 bin ton olarak tespit edildi.

Toplam avlanabilir miktarları, bölgesel farklılıklar, av araçları ve avlanma kapasiteleri göz önüne alınarak sektör paydaşlarıyla yönetilecek. Bu uygulama, denetim ve izleme sistemleriyle desteklenerek halkın güvenilir ve sağlıklı gıdaya ulaşmasına katkı sağlanması hedefleniyor.

Tebliğler, 1 Eylül'de yürürlüğe girecek. Kaynak: Anadolu Ajansı (AA)

Balıkçılıkta Yeni Destekleme Modeli Yürürlüğe Girdi

26 Temmuz 2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan yeni karar ile balıkçılık sektöründe verimlilik ve yönlendirici kriterleri sağlayan işletmelere ilave destek verileceği duyuruldu.

BALIKÇILIKTA YENİ DESTEKLEME MODELİ

26 Temmuz 2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan karar kapsamındaki verimlilik ve yönlendirici kriterler sağlandığında;

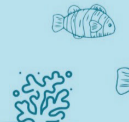
İşletmelere her bir teknik kriter için temel destek tutarına **ilave destek** verilecek.

Küçük ölçekli balıkçılık desteği **yüzde 43 ile yüzde 100** arasında artırılabilecek.

Balıkçı gemisi sahibi veya ortağı **kadınlara küçük ölçekli balıkçılık desteği yüzde 35 daha fazla** ödenecek.

T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

Sualtının Hazineselerinden Deniz Kestaneleri

Deniz kestaneleri, deniz tabanında yaşayan bitkilerle beslenen ve özellikle mırmır, çipura, sargoz, karagöz gibi pek çok balığın önemli bir besin kaynağı olan omurgasız bir deniz canlısıdır.

Deniz kestanesi popülasyonundaki azalma özellikle yosunların aşırı çoğalmasına neden olurken kestane popülasyonundaki artış, yosunların aşırı tüketilmesi nedeniyle deniz kestanelerinin baskın olduğu çorak bölgelere neden olur. Hem tükettikleri deniz bitkileri hem de besin oldukları diğer canlılar nedeniyle, deniz kestaneleri deniz ekosistemi için önemli kilit rolü olan canlılardır. Tüm dünya denizlerinde balık avcılığı, kestane popülasyonu ve yosun yoğunluğu arasında sürekli olarak çok önemli dengeler söz konusudur (Aslan, 2022).

Ülkemiz denizlerinde bulunan 20 deniz kestanesi türünden biri olan *Paracentrotus lividus* (Lamarck, 1816) sığ kıyı alanlarından derin kayalık bölgelere kadar çok geniş bir dağılım alanına sahiptir. Ülkemizin 1984 yılında taraf olduğu Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarının Korunması Sözleşmesi (BERN)'nin Ek III'üne göre koruma altında olan bu deniz kestanesi türü, hali hazırda küresel iklim değişikliği nedeniyle Akdeniz'in güney kıyılarında yaşam alanlarını kaybetmiş ve zehirli olan istilacı yabancı bir deniz kestanesi (*Diadema setosum*) türü olan uzun dikenli deniz kestanesi ile yarış yarışı içerisinde.

Bu kestane türünün gonadları (yumurtaları); besin depolama organları olarak hizmet etmesinden dolayı önemli bir protein, uzun zincirli çoklu doymamış omega-3 ve mikro besin kaynağıdır. Deniz kestaneleri, özellikle Uzak Doğu ve Avrupa ülkelerinde lezzetli bulunan gonadları nedeniyle çok talep edilen değerli bir besin kaynağıdır. Talepler günümüzde aşırı balıkçılık faaliyetleri sonucunda maalesef sömürülen doğal denizel ortamlardan karşılanmaktadır.

Deniz kestanesi piyasasının % 80'ini elinde tutan Japonya'nın ardından deniz kestanesi havyarının kilosunun 120 avroya satıldığı Fransa, deniz kestanesi ticaretinde en önemli dünyadaki ikinci ülke konumundadır. Ayrıca İtalya, İspanya gibi pek çok Akdeniz ülkesindeki aşırı avcılık, türün stoklarında ciddi çöküşlerin görülmesine yol açmış ve sonrasında çeşitli kotalar ve yasaklar getirilmek zorunda kalmıştır. 1995 yılında tüm dünyada 120 bin ton avlanmış olan deniz kestanesi, artan arza rağmen 2017 yılında 95 bin tona gerilemiştir (FAO, 2016). Örneğin İtalya'nın Sardunya Adası'nda 2000'lerin başından beri yürütülen kontrolsüz avcılık, 2009 yılında çıkartılan kararname ile lisanslı balıkçı sayısı 189'a çıkmasına rağmen günlük avlanabilecek kestane sayısı balıkçı başına 2000'e düşürülmüş, sadece Kasım-Nisan arası avcılığa izin verilmiş ve çapı 5 cm'den küçük olan kestanelerin avlanması yasaklanmıştır (Farina vd., 2020). Fernández-

Prof. Dr. Herdem ASLAN

ÇOMÜ, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü
Su Ekosistemlerini Koruma Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Boán vd. (2012) tarafından, İspanya'nın Galicia Bölgesi'nde ise çapı 5.5 cm'den büyük deniz kestanelerinin, Mayıs-Eylül ayları dışında tekne başına günlük 300 kg ya da teknedeki balıkçı başına günlük 100 kg, 12 m derinliğe kadar saat 9 ile 15 arası avcılığına izin verildiği rapor edilmiş ancak sürdürülebilir kestane avcılığı için "bölgesel temelli ayrıcalıklı kullanım (TURF)" avcılığın en etkili avcılık sınırlaması olacağı vurgulanmıştır.

Tüm bu artan market taleplerin karşılanması için, dünyada ithalat bir zorunluluk haline gelmiş ve ülkemiz kıyıları da günümüzde bu talebin karşılanması konusunda önemli bir konuma sahip olmuştur. Ülkemizde yerel halk tarafından besin olarak tüketilmeyen bu türün avcılığı, Ayvalık'ta 30 yıllık bir geçmişe uzanmaktadır. Afrodizyak olarak bilinen deniz kestaneleri özellikle havyarlarının olgunlaştığı aylarda, Ayvalık kıyılarında toplanıp İstanbul, İzmir gibi büyükşehir restoranlarına pazarlanmakta iken son yıllarda dış pazar talebi nedeniyle türün avcılığında ciddi bir artış yaşanmaktadır.

T.C Tarım ve Orman Bakanlığı, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü, deniz kestanesi (*Paracentrotus lividus*) üzerinde artış gösteren avcılık talebini ve ihracat miktarlarını göz önüne alarak, ülkemiz karasularında deniz kestanesinin ticari avcılığına 2022 yılı Mart Ayı itibarı ile ilk kez bazı düzenlemeler getirmiştir. İl Müdürlüklerinden 5/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğin Ek-2'sine göre avcılık "izin belgesi" almış balıkçı teknelerinden sadece dalma yöntemi ile avlanmasına izin verilmiştir. Önümüzdeki dört yıl için, 11.08.2024 tarihinde Resmi Gazetede ilan edilen 6/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2024/20)'deki düzenleme ise şu şekildedir:

Foto: Herdem Aslan, Gökçeada

MADDE 29. Deniz salyangozu, deniz patlıcanı ve denizkestanesi avcılığı

(3) Denizkestanesi avcılığına ilişkin düzenlemeler aşağıda belirtilmiştir:

a) Denizkestanesi avcılığı yalnızca dalma yöntemi ile yapılır.

b) Denizkestanesi avcılığında kullanılacak balıkçı gemileri için gemi ruhsat tezkeresinin verildiği il/ilçe müdürlüğünden Ek-2'de yer alan avcılık "izin belgesi"nin alınması zorunludur.

c) İzin almış balıkçı gemilerinde avcılık faaliyetleri esnasında denizkestanesi dışında su ürünleri bulundurulamaz.

ç) İzin almış balıkçı gemilerinde su altı tüfeği ve zıpkın bulundurulamaz.

d) Gün batımı ile gün doğumu arasında denizkestanesi avcılığı yasaktır.

e) Denizkestanesi avcılığının uygulama yöntemi, takibi, kullanılacak belgeler, avlanan ürünlerin karaya çıkarılması ve nakli, izlenmesi, günlük avlanılabilecek miktarı, zaman ve alan ile denizkestanesinin yasadışı avcılığının önlenmesi kapsamında alınacak ek tedbirler yönelik usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

f) Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak denizkestanesi avcılığı faaliyetinde bulunan balıkçı gemilerinin Ek-2'de yer alan avcılık "izin belgesi" iptal edilir. İptal edilen izin geçerli olduğu av dönemi için yeni izin belgesi düzenlenmez.

g) Denizkestanesi avcılığında bulunacak balıkçı gemileri için il/ilçe müdürlüklerinden Ek-6'da yer alan "Nakil/Meşe Belgesi"nin alınması zorunludur.

Amatör balıkçılık için günde 5 kilogrampa kadar toplanmasına izin verilen türün ticari olarak avlanması konusunda Karadeniz, Ege ve Akdeniz'de bir kota veya boy yasağı şimdilik bulunmamaktadır. Ancak Marmara Denizi Eylem Planı (MDEP) kapsamında, Marmara

Denizi'nde yürütülen balıkçılık faaliyetlerinin ekosistem temelli sürdürülmesi amacıyla, Marmara Denizi ile İstanbul ve Çanakkale Boğazlarında 15 Mayıs 2022 tarihinden itibaren, ticari amaçlı deniz kestanesi avcılığı/toplayıcılığı Tarım ve Orman Bakanlığı, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü tarafından 9.05.2022 tarihinde gönderilen bir yazı ile (5/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğin 48 nci maddesinin 30 uncu fıkrası gereğince) yasaklanmış ve aynı yasak günümüzde de devam etmektedir.

Tüm dünyada uygulanan avcılık yasaklarına rağmen bu kestane türünün gonadlarına olan rağbet her geçen gün artmakta ve doğal ortamlarından sömürülen kestaneler nedeniyle denizel ekosistemlerin dengesi bozulmaktadır. Ülkemiz denizlerinde, ekosistem yaklaşımlı sürdürülebilir kestane avcılığının yapılabilmesi için türün stok ve üreme dönemleri gibi çok temel bilgilere sahip olmak büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle Türkiye Denizleri kestane stoklarının ortaya çıkarılması amacıyla çeşitli projeler ivedilikle hayata geçirilmelidir.

Kaynaklar:

Aslan, H. (2022). The Abundance of the Sea Urchin *Paracentrotus lividus* on the Coasts of Gökçeada. COMU J Mar Sci Fish, 5(2): 143-149 <https://doi.org/10.46384/jmsf.1150718>

Farina, S., Baroli, M., Brundu, R., Conforti, A., Cucco, A., De Falco, G., Guala, I., Guerzoni, S., Massaro, G., Quattrocchi, G., Romagnoni, G., & Brambilla, W. (2020). The challenge of managing the commercial harvesting of the sea urchin *Paracentrotus lividus*: advanced approaches are required. PeerJ, 8:e10093. doi: 10.7717/peerj.10093

Fernández-Boán, M., Fernández, L., Freire, J. (2012). History and management strategies of the sea urchin *Paracentrotus lividus* fishery in Galicia (NW Spain). *Ocean & Coastal Management*, 69, 265-272. doi: 10.1016/j.ocecoaman.2012.07.032

Foto: Hakan Eyi, Gökçeada

Foto: Anonim, Saros Körfezi'nde kestane avcılığı

'Türkiye Balıkçılığının Dünü, Bugünü, Yarını Kongresi' düzenledi

İstanbul Boğazi Belediyeler Birliği, yeni dönemin ilk buluşmasını Sarıyer Belediyesi Boğaziçi Kültür ve Sanat Merkezi'nde 'Türkiye Balıkçılığının Dünü, Bugünü Yarını Kongresi'nde gerçekleştirdi.

10 Temmuz Çarşamba günü düzenlenen kongreye Vali Yardımcı Cengiz Karabulut, CHP İstanbul İl Başkanı Özgür Çelik, CHP Sinop Milletvekili Barış Karadeniz, CHP Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul, Beşiktaş ve Boğaziçi Belediyeler Birliği Başkanı Rıza Akpolat, Beyoğlu Belediye Başkanı İnan Güney, Sarıyer Belediye Başkanı Mustafa Oktay Aksu, Üsküdar Belediye Başkanı Sinem Dedetaş, Emekli Tümamiral Cihat Yayı, İstanbul Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Dekanı Melek İşinbilir Okyar, Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Başkanı Ramazan Özkaya, Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Nihat Işık ve çok sayıda akademisyen katıldı. Beş oturumda gerçekleştirilen kongre kapsamında Yerel Yönetimlerin Balıkçılıktaki Rolü, Endüstriyel Balıkçılığın Sorunları ve Çözüm Önerileri, Küçük Ölçekli Balıkçılığın Sorunları ve Çözüm Önerileriyle birlikte Balık ve Su Ürünlerinin Pazarlanması konu başlıklarına yer verildi.

"Su Ürünleri İhracatımızda Önemli Bir Artış Görülüyor"

Kongrenin açılış konuşmasını İstanbul Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Melek İşinbilir Okyar gerçekleştirdi. Okyar, su ürünlerinin dünyanın önemli geçim kaynakları olduğunun altını çizerek konuşmasına şu sözleri ekledi: "Bu sektörün insanların beslenmelerinin yanında ülke ekonomisine de önemli katkılar sağladığını biliyoruz. Dünyada ve Türkiye'de bu sektör geçmişte daha çok avcılık yoluyla yapılırken son yıllarda yetiştiricilik yoluyla üretimin payı giderek yükselmektedir. Dünyada su ürünleri üretimi 2022 yılında 185.4 milyon ton olarak gerçekleşmiş. Bu üretimin yüzde 49'u avcılıkla yüzde 51'i ise yetiştiricilikten elde edilmiştir. Türkiye'de ise 2022 yılında 849.808 ton su ürünleri üretilmiş olup bu üretimin yüzde 39'u avcılık yoluyla, yüzde 61'i ise yetiştiricilik yoluyla elde edilmiştir. Sektördeki üretim ve gelişim teknolojilerindeki gelişmelere bağlı olarak su ürünleri ihracatımızda önemli bir artış görülmektedir. Ülkemiz su ürünleri dış ticaretinde net ihracatçı konumundadır."

"Sarıyer için Balıkçılık Sektörü Çok Önemli"

Ev sahibi olarak kongrede bulunan Sarıyer Belediye Başkanı Oktay Aksu da bir konuşma gerçekleştirerek şunları söyledi: "Bu kongreye ev sahipliği yapmaktan mutluluk duyuyoruz çünkü bir balıkçı kentiyiz. İstanbul'un da en önemli ilçelerinden birisi Sarıyer. İstanbul'da bulunan toplam 48 balıkçı kooperatifinin 23'ü İstanbul Boğazi Belediyeler Birliği sınırları içerisinde ve bunların da 7'si Sarıyer'de bulunmaktadır. İlçemizde kooperatiflere bağlı yaklaşık 900 üye var. Kooperatiflerin bünyesinde bulunan balıkçı barınaklarının da yaklaşık olarak 500 tekne barındırma kapasitesine sahip.

Balıkçılık sektöründe İstanbul balıkçılığının yüzde 40'ı ve midyeciliğinin de neredeyse tamamı Sarıyer'de karşılanmaktadır. Bu nedenle ilçemizin geçim kaynaklarının başında balıkçılık gelmektedir. Sarıyer'de balıkçılık ve midyecilik alanında yaklaşık 10 bin vatandaş geçimini sağlamaktadır. Sarıyer için balıkçılık sektörü çok önemli ve bu kongrenin de Sarıyer'de yapılıyor olması çok anlamlı."

"Sorunların Önemli Bir Bölümünün Çözüm Yetkisi İlgili Bakanlık ve Mercilerinde Bulunuyor"

Beşiktaş Belediyesi ve İstanbul Boğazi Belediyeler Birliği Başkanı Rıza Akpolat ise yap-

tiği konuşmada İstanbul Boğazi Belediyeleri Birliği'nin yeni dönemde en büyük misyonlarından birinin bu bölgelerde yaşanır sorunları görünür kılmak, bu konuda farkındalıklar yaratmak ve bu sorunları çözmek için paydaşları olan STK'larla birlikte mücadele vermek olduğunu işaret ederek şunları dile getirdi: "Yönetime geldikten sonra, bugün İstanbul Boğazi Belediyeleri Birliği olarak ilk toplantımızı gerçekleştiriyoruz. Türkiye Balıkçılığının Dünü, Bugünü, Yarını Kongremiz bu açıdan bizim için çok kıymetli. Çok kadim bir coğrafyada yaşıyoruz. Bulduğumuz bölgeler İstanbul Boğazi'na bağlı olan bölgeler. Aynı zamanda hem sur içinde hem sur dışındaki en eski tarihi yerleşim yerlerinin bulunduğu ilçeler. Çevre ilçelerden, illerden, dünyanın birçok bölgesinden İstanbul'a ayak basan herkesin bir vesileyle gelmiş olduğu ilçeler bunlar. Aynı zamanda nüfusun çok yoğun olduğu bölgeler. Bu açıdan baktığımızda bu bölgelerin kendine özgü çok önemli sorunları bulunmaktadır. İmar planları, Boğazi Kanunu, balıkçılık konusu, müsaj sorunları bunlardan sadece bir kaç. İstanbul Boğazi Belediyeler Birliği'nin yeni dönemde en büyük misyonlarından biri, bu bölgelerde yaşadığımız sorunları görünür kılmak, bu konuda farkındalıklar yaratmak, bu sorunları çözmek için paydaşları olan STK'larla birlikte mücadele etmek olacaktır. Bu kapsamda da bugünkü toplantımızı gerçekleştirmekteyiz. Bundan sonraki toplantılarımızda da başta imar planları olmak üzere bu bölgedeki sorunları konuşmaya, gerekirse sesimizi daha çok yükseltmeye ve bu sesin Ankara'da duyulmasını sağlamaya çalışacağız. Çünkü Boğazi bölgesinde yaşadığımız sorunların önemli bir bölümünün çözüm yetkisi ilgili bakanlık ve mercilerinde bulunmaktadır.

Tabii birçok güncel sorun da yaşıyoruz. Mesela dünyanın dört bir yanında olduğu gibi iklim krizinden yaşadığımız problemler var. Küresel ısınmayla birlikte deniz canlılarının yaşam alanlarının daralması gibi örnekleyebileceğimiz sorunların çözümü tam bir iş birliğini gerektirmekte. Sarıyer Belediyesi bu konuda öncü bir belediye. Bu sebeple Sarıyer Belediye Başkanı Mustafa Oktay Aksu'ya teşekkürlerimi sunuyorum. Bu kongreden çıkacak olan sonuç bildiğimizi Ankara'da Meclis'te milletvekillerimiz aracılığıyla dilendireceğiz." 🐟

Balıkçı Barınakları

Antalya Bölgesinde Gazipaşa ile Kaş-Kalkan sınırları içerisinde toplamda 16 tane Su Ürünleri Kooperatifi bulunmakta olup, 11 Kooperatifimiz, Bölge Birliğimiz çatısı altındadır.

Hali hazırda bölgemiz sınırları içerisinde kooperatiflerimizce işletilen, Alanya, Antalya, Finike, Kaş ve Kalkan' da 5 balıkçı barınağı bulunmasına rağmen; ivedilikle bazı bölgelerimizde (Gazipaşa, Manavgat, Aksu, Kemer, Demre) ilave balıkçı barınakları yapılması gerekmektedir. Bilindiği üzere barınaklarımızdan balıkçı gemileri dışında ticari, özel, kamuya ait deniz araçları da yararlanmaktadır.

Alanya bölgemizdeki Barınak işletmecisi kooperatiflerimiz ile yapılan kiralama sözleşmesi 26 Mayıs 2024 tarihinde bitmiş olmasına rağmen yenilenmemektedir. Mevcut yönetmelikler uygulanarak bir an önce kiralama sözleşmesinin hayata geçirilmesini temenni ediyoruz. Barınak işletmecisi kooperatiflerimiz, yönetmelikler doğrultusunda hareket ederek işletmelerine devam ediyorlar. Muhtemel uygulama eksikleri ya da yanlışlıklar durumunda ilgili kurumların yönlendirmeleri ve uyarıları ile gerekli düzeltmeleri yaparak yönetmelikler dışına çıkmıyorlar. Hangi gerekçeyle olursa olsun balıkçı barınaklarında alternatif yönetim ve işletme modellerini düşünmekten ziyade barınaklarda yapılması ya da uygulanması istenen veya eksik tabir edilen konular için kooperatiflerimizin desteklenmesi ve barınak işletmelerinde mevzuatta yapılacak olan düzenlemelerin daha vicdani olacağını düşünmekteyiz.

Barınaklarımızın işletilmesinde başlıca sorunlardan birisi uygulanan ücret tarifelerinin, enflasyon ve artan işletme maliyetlerini kar-

Yıldırım KIRDI

SÜR-KOOP Antalya Bölge Birlik Başkanı
SÜR-KOOP Genel Bşk. Yrd.

şılayamamasıdır. Gerekli düzenlemenin, balıkçı gemileri için minimum, diğer özel ve ticari tekneler için maksimum seviyede düzenlenmesi için gözden geçirilmesini talep ediyoruz. (Ücretlendirme hesaplarının metre boya göre değil metre kareye göre yapılması)

Barınak yönetimimizin karşılaştıkları en önemli sorunlardan birisi işgalci durumda bulunan deniz araçlarıdır. Bu deniz araçlarının barınak dışına çıkarılmasında barınak yönetiminin yetkilerinin yönetmelikler doğrultusunda artırılmasını ve kanuni kolaylıklar sağlanmasını temenni ediyoruz.

Yeni av sezonunun ülke balıkçılarımız için bereketli ve hayırlara vesile olmasını diliyoruz.

Balıkçılar, 'Vira Bismillah' demek için hazırlanıyor

Karadenizli balıkçılar şu anda denizde bolca görülen palamutları avlamak için sezon hazırlıklarına devam ediyor. 1 Eylül'de 'Vira Bismillah' diyerek ağlarını atacak balıkçılar, palamuttan oldukça umutlu.

Denizlerdeki av yasağı 1 Eylül'de sona erecek. Balıkçılar sezonun ilk balıkları için Karadeniz'e ağ atmanın heyecanını yaşamak için şimdiden eksikliklerini gidermek için kolları sıvadı. Ağ, av malzemeleri, ekipman ve tekne bakım onarımlarına hız veren balıkçılar, yeni av sezonunda şu anda bolca görülen palamut ve istavriti tutmak için sabırsızlandıklarını ifade etti. Balıkçılar, bol ve bereketli bir sezon belediklerinin altını çizdi.

"Bu sene bereketli bir sezon bekliyoruz, palamut ve istavrit bolca görülüyor"

Yaptıkları inceleme araştırmalara göre şu anda denizlerde palamut ve istavritin bol olduğunu dile getiren balıkçı Mustafa Malkoç, "Hazırlıklarımıza devam ediyoruz. Bu sene denizde istavrit ve palamut bolca görünüyor. Eksiklerimizi tamamlamaya uğraşıyoruz. Bereketli bir sezon bekliyoruz. Yavru hamsiler de görüyoruz ama bu kadar çok palamut olduğunda hamsi sezona kalmıyor. Palamudun bol olduğu senelerde hamsiler genelde palamuda yem oluyor. Palamudun şişkinliği de ondan kaynaklanıyor. Geçen yıl palamut hiç olmadı, hamsi bol oldu. Biri olmasa biri bol oluyor. Bu döngü öyle devam ediyor. Şu anda ağları tamir ve bakım yapıyoruz. Her sene yaptığımız sezon öncesi bakımların yanı sıra teknelerimizi de sezona hazırlıyoruz" dedi.

"Sezonun başlamasını sabırsızlıkla bekliyoruz"

Balık avlamak için sabırsızlandıklarını vurgulayan balıkçı Erkan Yılmaz ise "Sezonun başlamasını sabırsızlıkla bekliyoruz. İnşallah bizim için hayırlı ve güzel bir sezon geçer. Balıkçı arkadaşlarımıza kazasız belasız bir sezon diliyorum. Şu anda da işimizin başındayız. Teknelerimizi ve ekipmanlarımızı sezona hazırlamaya çalışıyoruz. Ağ, av malzemesi ve teknelerin eksiklerini giderip, sezona yetiştirmeye çalışıyoruz. İşlerimizin çoğunu bitirdik ve geri kalanları için de gayret gösteriyoruz. Denizdeki gemileri kıyıya yanaştırıyoruz. Tek tek kıyıya aldığımız gemilerin tüm bakımlarını yapacağız. 1 Eylül'e bomba gibi hazır olacağız" diye konuştu. Kaynak: İha

Muğla Gündoğan Balıkçı Barınağında Bölge Balıkçıları Bir Araya Geldi

T.C. Tarım ve Orman Bakan Yardımcımız Sn. Ebubekir GİZLİGİDER, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürümüz Sn. Turgay TÜRKYILMAZ ve S.S. Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Başkanı Ramazan ÖZKAYA'nın katılımıyla Muğla/Gündoğan Balıkçı Barınağında, böl-

ge balıkçılığının tüm yönleriyle ele alındığı geniş kapsamlı bir toplantı gerçekleştirildi. Muğla ili yöneticilerinin de yer aldığı toplantıda, kooperatif başkanları ile balıkçılarımız sorunlarını ve görüşlerini dile getirirken, yapılacak çalışmalar konusunda istişarelerde bulunuldu.

2025 Uluslararası Kooperatifler Yılı Oldu

Birleşmiş Milletler, 19 Haziran 2024 tarihinde, 78. oturumun Genel Kurulunda, 2025'i Uluslararası Kooperatifler Yılı olarak resmen ilan etti. Uluslararası Kooperatifler Birliği (ICA), IYC2025 temasını da "Kooperatifler daha iyi bir dünya inşa ediyor" olarak belirledi.

Bu tema, kooperatif modelinin birçok küresel zorluğun üstesinden gelmede temel bir çözüm olduğunu vurgulayarak, 2030 yılına kadar Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ni (SDG'ler) gerçekleştirme çabalarını hızlandırmada önemli bir rol oynamaya devam ettiğini ortaya koymaktadır.

2012 Uluslararası Kooperatifler Yılı'nın başarısına dayanan bu yeni bildiri, küresel kooperatif hareketini daha da desteklemeyi ve kooperatiflerin 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemine katkıda bulunmayı amaçlıyor.

BM Genel Kurulu'nun 2025'i Uluslararası Kooperatifler Yılı olarak ilan etmesi, kooperatiflerin toplumsal ve ekonomik kalkınmadaki önemini vurgulamaktadır. Bu, BM'nin kooperatiflerin topluma önemli katkıları nedeniyle tarihinde ikinci kez (2012'de) uluslararası bir yıl olarak belirlediği anlamına gelmektedir.

BM tarafından etkinliği kutlamak için çeşitli önermelerde bulunarak; tüm üye devletler ile Birleşmiş Milletler ve ilgili paydaşları, kooperatiflerin toplumsal ve ekonomik kalkınmaya katkısını işbirliğine dayalı büyümeyi destekleyen bir ortam sağlamak için mevzuatlarını ve

politikalarını gözden geçirmeyi teşvik ediyor ve bu etkinliği desteklemeye davet ediyor. Üye Devletler ve kooperatifler, IYC2025 etkinliklerini koordine etmek ve hazırlamak için ulusal komiteler kurmayı da düşünmeye davet etmekte.

2025 Birleşmiş Milletler Uluslararası Kooperatifler Yılı'nın resmi lansman töreni, 25 Kasım tarihinde Hindistan'ın Yeni Delhi kentindeki ICA Küresel Konferansında düzenlenmişti. <

“Dünyada olduğu gibi ülkemizde de denizlerden avcılık yoluyla yapılan üretimde sınır noktasına ulaşılmıştır”

1. Sayfa Röportaj Devamı

.... 2011 yılında Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü'nün kurulmasından sonra Avcılık ve Kontrol Daire Başkanı olarak, 2015 yılından itibaren de sırasıyla Genel Müdür Yardımcısı ve Genel Müdür olarak görev aldım.

R.A.Y. - Organik ürün kategorisinde en başta yer alan, yararlarının saymakla bitmediği balık ve ülkemizde balık tüketimi konusunda neler söylemek istersiniz?

Turgay Türkyılmaz – İnsanların sağlıklı ve dengeli beslenmesinde, protein ihtiyacının karşılanmasında ve sağlıklı gıdaya ulaşmada su ürünlerinin önemli bir rol üstlendiğini artık hepimiz biliyoruz.

Su ürünlerinin taze, soğutulmuş, dondurulmuş veya işlenmiş olarak insan tüketiminde kullanılan kısmı avcılık miktarlarındaki dalgalanmalar ve balık unu-yağı sanayiinde işlenen miktarlara göre değişmektedir. Ülkemizde su ürünleri tüketiminde, kişi başına düşen tüketim miktarı yıllık 6-7 kg seviyesindedir. Halkımızın balık tüketimi; hamsi, sardalya, istavrit, mezgit gibi fazla miktarda av veren balıkların yoğun olarak yakalandığı, balıkçılık av sezonunda yoğunlaşmaktadır.

Su ürünleri tüketiminin artırılması için Bakanlık olarak yazılı ve görsel yayınlar, kamu spotları, ulusal ve uluslar arası toplantılar, tanıtım faaliyetleri ve balık-ekmek şenliği gibi etkinlikleri organize ediyoruz. Bu etkinliklerde SÜR-KOOP, DEMBİR ve SUYMERBİR gibi sektörümüzün temsilcileri ile iş birliği yapıyoruz. Bu faaliyetlerle iç tüketimi artırma yanında su ürünleri tüketimine yönelik bilinç düzeyini yükseltmeye çalışıyoruz.

Balıkçılarımız tarafından bin bir zahmetle avlanan ve besin değeri yüksek olan bu kıymetli ürüne sofralarımızda daha sık yer vermeliyiz. Her yaş grubundan insanın beslenmesinde, üstün niteliklere sahip bu gıdanın haftada en az iki öğün tüketilmesini öneriyoruz.

R.A.Y. - İstatistiklere bakıldığı zaman balık popülasyonunun azaldığını görüyoruz. Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü'nün bu konuya bakışı nedir? Popülasyonun azalma sebebinin ne olarak görüyorsunuz?

Turgay Türkyılmaz– Doğal kaynaklar, artan nüfus ve teknolojik gelişmeler yoluyla insan tüketimine daha fazla konu olmakta, küresel ısınma, iklim değişikliği, kirlilik gibi pek çok evrensel faktörün de etkisi altında kalmaktadırlar. Bu durumdan su ürünleri kaynakları ve balık stokları da olumsuz etkilenmektedir.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de denizlerden avcılık yoluyla yapılan üretimde sınır noktasına ulaşılmıştır. Günümüzde bilim insanlarınca yaygın kabul gören yaklaşım, avcılık üretimini arttırmaktan ziyade mevcut üretimin sürdürülebilir şekilde devamlılığını sağlamak olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yaklaşım aynı zamanda, balıkçılık ve su ürünleri yönetimine ilişkin Bakanlığımız politikasının temelini oluşturmaktadır.

Günümüzde doğal kaynakların sınırsız olmadığı ve sürdürülebilir kullanımının bir zorunluluk haline geldiği bilinmektedir. Sorumlu balıkçılık yönetimi anlayışına sahip tüm gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de balıkçılık yönetiminde su ürünleri avcılığının ilişkin düzenlemeler getirilmekte, balık stoklarının korunması ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilir şekilde işletilmesi hedeflenmektedir.

R.A.Y. - Sürdürülebilirliğin sağlanması için av baskısının azaltılması konusunda hem fikir olduğumuzu düşünüyoruz. Balıkçı filolarının bu denli büyümesi, gün geçtikçe teknelerin her anlamda büyüyor olması hakkında ne düşünüyorsunuz?

Turgay Türkyılmaz – Ülkemizde su ürünleri avcılığının gelişmesi ile birlikte denizlerde faaliyet gösteren toplam gemi sayısı 19 bin adede kadar çıkmıştır. İç sularda ise yıllara göre küçük değişikliklerle yaklaşık 3 bin civarında gemi avcılık yapmaktadır.

Büyük kapasitelere ulaşarak stoklar üzerinde av baskısı oluşturan deniz balıkçılığı filonunun sınırlandırılması için 2002 yılından itibaren yeni gemi ruhsatı verilmemiş ve filonun daha fazla büyümesi önlenmiştir. Öte yandan, av baskısını azaltmak ve balıkçılığımızın sürdürülebilirliğini temin etmek amacıyla, 2012-2018 yıllarında, gemilerini avcılıktan çıkarmak isteyen deniz balıkçılarına gemi boyuna göre destekleme uygulanmıştır. Bu kapsamda, metre ve üzeri boylardaki 1.264 adet balıkçı gemisi filodan çıkartılmış ve ruhsatları iptal edilmiştir. 2023 yılı sonu itibarıyla su ürünleri avcılığı ruhsat teskeresine sahip balıkçı gemilerinin toplam sayısı denizlerde 15.219, iç sularda 3.260 olmak üzere toplam 18.479 adettir.

Öte yandan teknolojik gelişmeler neticesinde balıkçı gemilerinin av kapasiteleri de zaman içerisinde artmıştır. Su ürünleri avcılığına getirilen düzenlemelerle aşırı av baskısının önüne geçilmektedir. Ayrıca, üretim planlaması ve kota uygulamaları yoluyla av gücünün balık stokları üzerindeki baskısını azaltan adımlar atılmaktadır.

Av baskısını azaltmanın bir yolu da balıkçılarımızın ülke suları dışında avcılık yapmalarına imkân sağlanmasıdır. Türk balıkçı gemileri, özel anlaşmalar kapsamında ülke suları dışında ve açık denizlerde de avcılık yapabilmektedirler. Bilindiği üzere, uzun yıllardır balıkçı gemilerimiz özel anlaşmalar çerçevesinde Gürcistan'da hamsi avcılığı yapmaktadırlar. Yine Moritanya'da Türk balıkçı gemilerince 2015 yılında başlanan avcılık faaliyetleri sonraki yıllarda da başarı ile devam ettirilmiştir. Hali hazırda yaklaşık 50 balıkçı gemisi ve 1000'e yakın personel Moritanya sularında avcılık faaliyetlerinde bulunmaktadır. Benzer şekilde, çeşitli ülkelerle yapılan toplantılar, balıkçılık ve su ürünleri alanında imzalanan mutabakat zattı veya ikili balıkçılık anlaşmaları yoluyla balıkçı gemilerimizin başka ülkelerde avcılık yapabilmeleri yönünde girişimlerimiz sürdürülmektedir.

R.A.Y. -Sektörün içinde azınlıkta yer alan kadın ve genç balıkçılar hakkında Bakanlığımızın düşüncesi nedir? İlerleyen dönemlerde bu alanda bir çalışma yapılacak mıdır?

– Şüphesiz ki ülkemiz kadınları hemen her sektörde görev alarak önemli başarılar elde etmektedirler. Balıkçılık ve su ürünleri sektöründe de kadınların mevcudiyeti ve yarattıkları katma değer önemlidir. Su ürünleri işleme ve değerlendirme alanında daha fazla görev almaları rağmen, sahada avcılık faaliyetlerinin zorluğu nedeniyle, balıkçılıkta aktif olarak çalışan kadın sayısı erkeklere oranla çok daha azdır. Kadınlarımızın su ürünleri sektörünün her alanında daha fazla yer almalarının sektörün gelişmesine daha fazla katkı sağlayacağına inanıyoruz.

Bildiğiniz gibi küçük ölçekli balıkçılığın sürdürülebilir yönetiminin sağlanması için küçük ölçekli balıkçı gemisi sahibi balıkçılar 2017 yılından itibaren destek kapsamına alınmıştır. Bu desteklemeden iç sularda faaliyet gösteren geçerli ruhsata sahip balıkçı gemilerinin tamamı yararlanabilmektedir. Denizde faaliyet gösteren gemilerden ise 2017-2020 yılları arasında 10 metreden küçük, 2021-2023 yılları arasında 12 metreden küçük olanlar bu destekleme kapsamına alınmış ve ruhsatlı balıkçı gemisi sahiplerine gemi başına destek sağlanmıştır. Ayrıca 2023 yılından itibaren gemi sahibi veya ortağı olup desteklemeye başvuran kadın balıkçılara birim destekleme tutarının %25 daha fazlası ödenmektedir.

Önümüzdeki yıldan itibaren kadın balıkçılara yönelik destek miktarı, birim destekleme tutarının %35 daha fazlası olarak uygulanacaktır.

Öte yandan gençlerin de balıkçılık sektörüne ilgi duymaları ve bu sektörde çalışmalarını sürdürmelerinin sağlanması açısından son derece önemli ve gereklidir. Bilimsel, çevresel ve sosyal konulardaki güncel gelişmeleri, sürdürülebilirlik ilkesini dikkate alan balıkçılık faaliyetlerinin yaygınlaştırılması gerek kaynaklarımızın gerekse balıkçıların ekonomik gelirlerinin artmasını imkân verecek, bu durum genç bireylerin bu sektöre daha fazla ilgi göstermelerine vesile olabilecektir.

R.A.Y. - Balıkçılığın ülke ekonomisindeki yeri nedir?

Son yıllara kadar su kaynaklarımızdan avcılık ve yetiştiricilik yoluyla yıllık ortalama 600-700 bin ton civarında su ürünleri üretimi yapılmıştır. Yetiştiricilik üretiminin artmasıyla 2019 yılından itibaren 800 bin ton seviyesinde toplam üretim gerçekleştirilmiş ve 2023 yılında toplam üretim rekor seviyeye ulaşarak 1.010.346 ton olmuştur. Bu üretimin ilk satış değeri 78,6 milyar TL'yi bulmaktadır. Avlanan ve yetiştirilen su ürünlerinin işlenmesi, değerlendirilmesi ve pazarlanması yoluyla su ürünleri sektörünün ekonomiye katkısı çok daha yüksek noktalara çıkmaktadır.

Sektörün büyümesi, su ürünleri yetiştiriciliği üretimi ve işleme teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak Türkiye'nin su ürünleri ihracatında önemli bir artış görülmektedir. İhracatımız 2023 yılında miktar olarak 272 bin tona, değer olarak 1,71 milyar dolara çıkmış, ithalatı ise 105 bin ton ve 279 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Ülkemiz su ürünleri sektöründe birincil üretimde aktif olarak yaklaşık 65 bin kişi çalışmaktadır. Su ürünleri avcılığında yaklaşık 42 bin, yetiştiricilikte 11 bin, işleme değerlendirmede ise 7 bin kişi faaliyet göstermektedir. Ancak, üretimi destekleyen hizmetler, toptan ve perakende satış, dış ticaret vb. alanlarda su ürünleri ile ilgili faaliyet yürütenler de dahil edildiğinde 250 bin kişinin bu sektörden gelir sağladığı tahmin edilmektedir.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tahminlerine göre; 7,5 milyar olan dünya nüfusunun 2050 yılında 9,1 milyara ulaşacağı ifade edilmektedir. Bu nüfus artışı yanında, dünyadaki ülkelerin ve insanların yaşam standartları da yükselmektedir. Gerek artan nüfus gerekse yaşam standartlarının iyileşmesi sonucu, su ürünlerine olan ihtiyacın bugünkünün en az 2 katı artacağı yönünde bilim insanlarının tahminleri bulunmaktadır. Artan bu talebin önemli bir kısmının su ürünleri üretiminden karşılanacağı öngörülmektedir.

R.A.Y. - Balıkçılık Turizmi konusunda Bakanlığımızın bir çalışma içerisinde olduğunu biliyoruz. Bu konuda bizlere biraz bilgi verebilir misiniz?

Balık stokları üzerindeki baskıyı azaltmanın bir yolu olarak balıkçılık faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve farklı gelir kaynakları oluşturulması gerektiğine inanıyoruz. Bu kapsamda, balıkçılık turizmi faaliyetleri önemli bir alternatif olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yolla, balıkçılar denizlerden daha az balık yakalayarak daha fazla gelir elde etme imkanına kavuşmuş olacaktır. Bu alanda faaliyette bulunacak sektör paydaşları, geleneksel avcılık faaliyetlerini deneyimlemek isteyen turistleri denize çıkararak, az miktarda balık yakalattırılması sureti ile yeterli gelir elde edebilirler. Balıkçılık turizmi konusunda diğer bakanlıkları da ilgilendiren hususlar bulunduğu için ilgili kurumlarla görüşmelerimiz ve çalışmalarımız devam etmektedir.

FAO ile Genel Müdürlüğümüz iş birliğinde, sürdürülebilir balıkçılık turizmi konusunda bir proje başlatılmıştır. Proje kapsamında şimdiye kadar bir çalıştay ve çeşitli etkinlikler düzenlenmiştir. Projeye, Türkiye'de balıkçılık turizminin geliştirilerek geleneksel balıkçılıktan geçimini temin edenlerin ekonomik durumlarının iyileştirilmesi ve kıyı biyolojik çeşitliliğinin korunması hedeflenmektedir.

R.A.Y. -Deniz kirliliği ve istilacı türlerle ilgili nasıl bir önlem alınmaktadır?

Su kirliliği ile mücadele edebilmek için denizlerimizin ve diğer su kaynaklarımızın endüstriyel ve evsel kirlenimlere maruz kalmasını önlemek, kirlenim baskısını azaltmak gerekmektedir. Bunun için su kaynaklarında meydana gelebilecek fiziksel ve kimyasal değişimlerin düzenli olarak takibi yapılmaktadır. Su kaynaklarının korunması ve su ürünlerinin sürdürülebilir kullanımının temini amacıyla, alıcı ortamlarda su kalitesinin izlenmesi sağlanmaktadır. Bu kapsamda 81 ilde 826 istasyonda fiziksel ve kimyasal 12 su parametresi düzenli olarak takip edilmektedir. Bunun dışında, ihbar veya tespit durumunda anlık denetimler ve analizler gerçekleştirilmektedir.

Küresel ısınmanın etkisiyle meydana gelen iklim değişikliği, sucul ekosistemlerde veburada yaşayan canlı popülasyonlarında değişikliklere neden olmaktadır. Özellikle Süveyş Kanalı yoluyla Kızıldeniz'den gelen Pasifik Okyanusu kökenli yabancı veya istilacı türler denizlerimize yerleşmekte ve mevcut türler ve stoklar üzerinde baskı oluşturmaktadır.

Genel Müdürlüğümüz tarafından sucul biyolojik çeşitliliği tehdit eden istilacı yabancı türlerin giriş ve yayılma yollarının kontrol edilmesi, yeni giriş yollarının azaltılması için gerekli bilimsel çalışmalar, mevzuat düzenlemeleri, farkındalık çalışmaları ve istilacı türlerin stoklarının baskı altına alınması yönünde çalışmalar yürütülmektedir.

Bu kapsamda, tanıtım ve farkındalık çalışmalarıyla istilacı türlerden olan aslan balığının tüketime kazandırılması yönünde faaliyetler yürütülmüş ve önemli ilerlemeler sağlanmıştır. İç sulardaki istilacı türlerden olan gümüş

balığı ve gümüşü havuz balığı stokları üzerinde avcılık yoluyla kontrollü baskı oluşturulmaktadır. 2020 yılından itibaren başlatılan balon balığı avcılığı desteklemesiyle hem sucul biyolojik çeşitliliğin korunması hem de balıkçıların desteklenmesi sağlanmıştır. Destekleme ile yabancı istilacı bir tür olan balon balığı üzerinde av baskısı oluşturulup, stoka katılım oranı azaltılarak, su ürünleri stoklarının korunması ve balon balığının balıkçıların av araçlarına verdiği zararın azaltılması sağlanmıştır. Destekleme kapsamında 2020-2023 yıllarında toplam 183.974 adet balon balığının avlanması sağlanmış, avlanan balon balıkları için toplam 1.248.693 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Ayrıca balıkçılarımızın ve vatandaşların istilacı türlere karşı farkındalığının artırılması için çeşitli illerimizde, İl Tarım ve Orman Müdürlüklerimiz tarafından organize edilen çeşitli faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Şunu da belirtmek isterim ki, üyesi olduğumuz Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu (GFCM) bünyesinde Akdeniz'de yerel olmayan istilacı türlere ilişkin çalışmalar yürütecek önemli bir gözlem merkezi tesis edilecektir. İstilacı türlere yönelik bölgesel bir izleme ve iş birliği platformu olması yanında, bu alan da GFCM politikalarına yön veren kararların alınacağı Gözlemevi, ülkemiz ev sahipliğinde Antalya'da faaliyet gösterecektir.

R.A.Y. -Bu sıralar sektör olarak gündemimizde Hamsi kotası mevcut. Bakanlığımızın da bu konu ile ilgili titizlikle çalıştığını biliyoruz. Genel hatlarıyla kota uygulamasından bahseder misiniz?

Bilindiği üzere, Bakanlığımızca "Üretimin ve Üreticinin Yüzyılı" yaklaşımıyla 2023'de başlatılan ve devrim niteliğindeki tarımsal üretim planlaması; stratejik ürünlerin en uygun yerde üretilmesi, kaynak kullanımında optimizasyon ve verimlilik sağlanması, üreticilerin refah düzeylerinin yükselmesine katkı sağlanması ve iklim değişikliğini de dikkate alarak doğal kaynaklarımızın sürdürülebilir kullanımını esas alan güncel küresel dinamiklerle uyumlu yeni bir üretim modelini ortaya koymaktadır.

Ülkemiz açısından gıda güvenliği ve güvenliği temin etmekte stratejik öneme sahip olan su ürünlerinde de arz güvenliğinin korunarak ülke ihtiyacına göre üretim miktarlarının tespit edilmesi büyük önem arz etmektedir.

Tarım kanununda geçtiğimiz yıl yapılan değişikliklerle, Bakanlık olarak tüm birincil üretim konularında üretim planlaması çalışmaları başlatılmış, balıkçılık ve su ürünleri üretimi de Bakanlığımız tarımsal üretim planlaması kapsamına dahil edilmiştir. Temel amacımız hem avcılık üretiminde hem de yetiştiricilik üretiminde daha öngörülebilir ve planlı bir üretim modelinin hayata geçirilerek, balıkçılarımızın refah düzeylerini yükseltmek ve doğal kaynaklarımızın sürdürülebilir kullanımını yaygınlaştırmaktır. Su Ürünleri Kanununun yanı sıra Tarım Kanununda alınan yetki ile yeni hazırlanan su ürünleri avcılığı düzenleyen tebliğin ve üretim planlamasıyla ilgili tebliğin Resmi Gazetede yayımlanmasıyla birlikte, belirlenmiş olan su ürünlerinde de planlı üretime geçilmiş olacaktır.

Denizlerimizden avcılık yoluyla yapılan üretimde en yüksek paya sahip olan hamsi, 2023'de gerçekleşen yaklaşık 274 bin tonluk istihsal miktarıyla ülkemiz gıda güvenliği ve güvenliği açısından tartışılmaz öneme sahiptir. Hamsi stoklarının sürdürülebilirliği açısından kota uygulamasının getirilmesi yaklaşımsa, farklı sektör paydaşlarımız tarafından uzun zamandır dile getirilmektedir. Kota uygulamasının hamsi stokları üzerindeki baskıyı azaltması yanında, balıkçılık faaliyetlerinin daha iyi optimize edilerek girdi fiyatlarını azaltabileceği, bunun ilerleyen dönemde balıkçılarımızın gelirini iyileştirerek piyasada fiyat istikrarını sağlamaya olumlu katkı verebileceği değerlendirilmektedir. Hamside kota uygulamasına geçişle ilgili hazırlıklarımız tamamlanmak üzeredir. Bu çalışmaların seyrine bağlı olarak, balıkçılık sezonunun açılmasıyla birlikte, bu sezon için belirlenmiş olantoplam 400 bin tonluk avlanma kotasının uygulamaya geçirilmesi planlanmaktadır.

R.A.Y. - Bölgesel balıkçılık çalışmaları devam etmekte midir? Bölgesel balıkçılığın yapılabilmesi için şartlarımız uygun mudur?

Sürdürülebilir balıkçılığın sağlanması için çeşitli yönetim araçlarından faydalanılmaktadır. Kota uygulaması gibi, bölgesel balıkçılık sistemine geçilmesi de balıkçılık yönetiminde kullanılan önlemlerinden birisidir. Balıkçılıkla ilgili düzenlemeler hayata geçirilirken, denizlerin ve bölgelerin kendine özgü farklılıkları, bu ekosistemlerde yaşayan stokların durumu, buralarda yapılan balıkçılığın spesifik özellikleri göz önüne alınmak zorundadır.

Su ürünleri avcılığını düzenleyen tebliğlerde yer alan av aracı, av zamanı, avcılık alanı gibi çeşitli düzenlemelerde bölgesel balıkçılıkla ilgili hususlar da bulunmaktadır. Tebliğ hazırlık süreçlerinde sektör paydaşlarıyla bu konularda fikir alışverişi yapılarak çevresel, sosyal ve ekonomik gerçeklere uygun olarak gerekli düzenlemeler hayata geçirilmektedir. Balıkçılarımızın da talep ettiği kota ve bölgesel balıkçılık uygulamalarının altyapısı hazırlanarak hayata geçirilmesi yönünde çalışmalarımız devam etmektedir.

Bildiğiniz gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Balıkçılık Araştırma Komisyonu, Su ürünleri sektörünün sorunlarını ve çözüm önerilerini tespit etmek üzere çalışmalar yaptı. Komisyon raporu yayımlandığında, bölgesel balıkçılık gibi pek çok konuda çeşitli öneriler getirilecektir. Bu çalışmada elde edilecek sorunları da göz önünde bulundurarak gerekli adımları atmaya planlıyoruz.

R.A.Y. - SÜR-KOOP hakkında düşüncelerinizi ve taleplerinizi öğrenebilir miyiz?

SÜR-KOOP ve DEM-BİR bu sektöre hizmet amaçlı kurulmuş iki güçlü birliktir. Bunların içerisinde konumuz SÜR-KOOP olduğu için SÜR-KOOP'a özel konuşacak olursak; bitkisel ya da hayvancılık üretici örgütlerinden daha örgütlü bir durumdayız.

Su ürünleri sektörünün etkin yönetimi için iyi bir kamu örgütlenmesi yanında güçlü bir üretici örgütlenmesine de ihtiyaç vardır. Sektörün asıl temsilcileri olan balıkçıların ve üreticilerin kooperatif veya birlik çatısı altında örgütlenerek, sektörün gelişmesinde ve yön-

lendirilmesinde etkin rol almalarını son derece önemsiyoruz. Bu anlamda Sür-Koop, yıllardır balıkçıların hakları ve temsili konusunda önemli ve başarılı bir rol oynamaktadır.

Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliğinin kendi emsalleri içerisinde baktığımız zaman oldukça kurumsal bir anlayışa ve yönetim tarzına sahip olan bir faaliyet içerisinde olduğunu görüyoruz. Merkez Birlikte uzman kişiler görev almaktadır. Daha önceden bu alanda çalışmış olan uzmanlarımız, su ürünleri mühendisleri ile iş birliklerimiz mevcut. Yapının başlangıcına baktığımızda su ürünlerindeki örgütlenme yapısı diğer sektörlerle göre çok daha iyi durumda ve bunu başarabilme kapasitesini bugüne kadar çok iyi noktalara getirmiştir. Merkez Birliğin çalışma sisteminin, bölge birlikler tarafından da benimsenmesi konusunda önemli bir misyon üstlendiğini düşündüğümü söylemek isterim. SÜR-KOOP'un farklılıklarıyla bu tavrını ve duruşunu göz ardı etmemeliyiz.

Su ürünleri kooperatiflerinin ve üretici birliklerinin sektörün yönetimine daha fazla katılmaları ve üyelerinin ihtiyaçlarının giderilmesinde daha fazla katkı sağlayabilmeleri için sorumluluklarının ve ekonomik güçlerinin artırılması gerektiğine inanıyoruz.

SÜR-KOOP bir taraftan balıkçılığın ve balıkçının hak ve menfaatleri ile ilgili olumlu çalışmalar yapıyor. Bu çalışmalarda önemli olan, adım atarken balıkçının lehine işleri başarmaktır. Bu açıdan takdire şayan bir tutumu var ve bu konuda tebliği de teslim etmek gerekir. Pazarlama konusuna da eğilmiş olunması sektörde iyi bir örnek teşkil etmektedir. Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliğinin kampüsümüz içerisinde yer alan balık satış ve pişirme yeri için başlarda büyük tereddütlerle adım atılmıştı fakat bugün çok sevilen bir yer olarak anılıyor. Tadilatla giren satış ve pişirme yeri herkes tarafından merakla açılacağı günü bekliyor.

Dikkatimi çeken bir diğer husus ise; son Genel Kurul'da çok adaylı bir sisteme geçilmesi idi. Bu durum, SÜR-KOOP'un doğru bir yolda ve bu yapının içerisinde yer alma isteğinin artmış olduğu anlamına geliyor. Bunlar iyi olan göstergeler. Bundan sonraki süreç içerisinde de daha da güçlenerek devam etmesini bekliyoruz. <

Hamsi Avcılığında Kota ve Üretim Planlamasının Uygulanmasına İlişkin Talimat (2024-2025 Av Sezonu)

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu talimat; 01 Eylül 2024 - 14 Nisan 2025 tarihleri arasında hamsi avcılığında; kota miktarının belirlenmesine, kotanın ve üretim planlamasının uygulanması ile avlanılan hamsilerin karaya çıkarılmasına, nakline, takibine ve yasadışı avcılığının önlenmesine yönelik iş ve işlemleri düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu talimat; 11/08/2024 tarihli ve 32629 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ (No:2024/20) hükümleri ile 06/06/2024 tarihli ve 14356639 sayılı Bakan Oluruyla yürürlüğe giren Tarımsal Üretim Planlaması Kurulu'nun 24/04/2024 tarihli ve 2024/2 Numaralı Su Ürünleri Üretim Planlaması Kararına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanım ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu talimatta geçen;

a) Av Sezonu: 1 Eylül 2024 - 14 Nisan 2025 tarihleri arasında,

b) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,

c) Bakanlık İl/ilçe Müdürlüğü: Tarım ve Orman Bakanlığı İl/ilçe Müdürlüklerini,

d) Bakanlık kontrol görevlisi: 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 33 üncü maddesi gereğince su ürünlerinin koruma ve kontrolüyle görevlendirilen personelini,

e) Balıkçı gemisi: Denizlerde ticari amaçlı su ürünleri avcılığı yapmak üzere Bakanlıkça ruhsatlandırılmış gemileri,

f) Balık unu/yağı işletmeleri: Balık unu ve yağı elde eden onaylı balıkçılık ürünleri işletmelerini,

f) Genel Müdürlük: Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğünü,

g) Gemi tam boy uzunluğu: Bakanlık kayıtlarında balıkçı gemisine ait en büyük boyuzunluğunu,

ğ) İşleme ve depolama tesisi: Su ürünlerini işleyen ve depolayan onaylı balıkçılık ürünleri işletmesini,

h) Kurul Kararı: Tarımsal Üretim Planlaması Kurulu'nun 24/04/2024 tarihli ve 2024/2 Numaralı Su Ürünleri Üretim Planlaması Kararını,

ı) SUBİS: Su Ürünleri Bilgi Sistemini,

i) Su Ürünleri Hali: Su ürünlerinin toptan satışının yapıldığı yerlerini,

j) Yem işletmeleri: Yem elde eden onaylı yem işletmelerini,

k) 6/1 Numaralı Tebliğ: 11/08/2024 tarihli ve 32629 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliği (Tebliğ No: 2024/20),

ifade eder.

Kota miktarı ve kullanım usulleri

MADDE 4- (1) Kurul kararına istinaden, 01 Eylül 2024 - 14 Nisan 2025 tarihleri arasında, Karadeniz, Marmara Denizi (boğazlar dahil) ve Ege Denizinde toplam 400.000 (dört yüz bin) ton hamsi avlanmasına izin verilir. Kurul kararı doğrultusunda, kota miktarının azaltılmasına ve artırılmasına Genel Müdürlük yetkilidir.

(2) Kota kapsamında hamsi avcılığı, karasularımızda bulunan ve aktif avcılık faaliyeti gerçekleştiren "Gırgır Ağlarıyla Hamsi Avcılığı İzin Belgesi", "Ortasu Trolüyle Hamsi Avcılığı İzin Bel-

GEMİ BOYU (m)	AV ARACI KATSAYILARI		
	Gırgır	Ortasu Trolü	Alamana (Voli)
45 ve üzeri	1,4	0,7	0,2
44,99 - 40	1,3	0,65	0,2
39,99- 35	1,2	0,6	0,2
34,99 - 30	1,1	0,55	0,2
29,99 - 24	1	0,5	0,2
23,99 - 18	0,9	0,45	0,2
17,99 - 12	0,8	0,4	0,2
12'nin altı	-	-	0,15

Tablo-1

gesi" ve "Alamana (Voli) Ağlarıyla Hamsi Avcılığı İzin Belgesi" alan balıkçı gemilerince yapılır. Balıkçı gemisi sahibi/yetkilisi tarafından, ruhsat tezkeresinin verildiği veya geminin bulunduğu yerdeki Bakanlık il/ilçe müdürlüklerinden birine müracaat edilerek, 6 Eylül 2024 tarihine kadar izin belgesinin alınması zorunludur.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen izin belgelerinin düzenlenmesi işlemleri aşağıda yer alan hususlar kapsamında gerçekleştirilir.

a) 12 metre ve üzeri balıkçı gemilerine, ruhsat tezkerelerinde birincil av aracı olarak yer alan avcılık faaliyetine uygun olan avcılık izin belgesi düzenlenir.

b) İzin Belgesi düzenlenmesi talep edilen balıkçı gemisinin, izin belgesi düzenlenme tarihinde kara sularımızda bulunması zorunludur. Bu gemilerin kara sularımızda bulunduğu tespit; izin belgesi talep edilen Bakanlık il/ilçe müdürlükleri tarafından yerinde tespit ya da

Balıkçı Gemileri İzleme Sistemi (BAGİS) üzerinden güncel konum tespiti usulüyle yapılırak Ek-1'de yer alan tutanak tanzim edilir.

c) Başka ülkelerin karasuları ile uluslararası sularında faaliyet gösteren gemilere izin belgesi düzenlenmez. Balıkçı gemisi sahibi/yetkilisinin Bakanlık il/ilçe müdürlüklerine müracaatı halinde, bu gemilerin av sezonu içerisinde karasularımıza geldiği tespitinin yapılması ve Genel Müdürlükçe uygun görülmesi halinde izin belgesi düzenlenir.

ç) 2024 yılı Mavi yüzgeçli orkinos avcılığı kota hakkını kullanması nedeniyle, 1 Eylül 2024 - 15 Nisan 2025 tarihleri arasında su ürünleri avcılığı yapması yasak olan Ek-2'deki listede yer alan gemilere izin belgesi düzenlenmez.

d) Bakanlık izni kapsamında, sözleşme yapmak suretiyle yetiştiricilik tesislerinde yardımcı gemi faaliyetinde bulunan balıkçı gemilerine izin belgesi düzenlenmez.

ÖRNEK KOTA HESAPLAMA

İzin Alan Gırgır Gemilerinin Toplam Boy Uzunlukları (Metre)	İzin Alan Ortasu Trolü Gemilerinin Toplam Boy Uzunlukları (Metre)	İzin Alan Alamana Gemilerinin Toplam Boy Uzunlukları (Metre)
(45 ve üzeri)*1,4	(45 ve üzeri)*0,7	(45 ve üzeri)*0,2
(44,99-40)*1,3	(44,99-40)*0,65	(44,99-40)*0,2
(39,99-35)*1,2	(39,99-35)*0,6	(39,99-35)*0,2
(34,99-30)*1,1	(34,99-30)*0,55	(34,99-30)*0,2
(29,99-24)*1	(29,99-24)*0,5	(29,99-24)*0,2
(23,99-18)*0,9	(23,99-18)*0,45	(23,99-18)*0,2
(17,99-12)*0,8	(17,99-12)*0,4	(17,99-12)*0,2
		(12'nin altı)*0,15
TOPLAM=A	TOPLAM=B	TOPLAM=C
Toplam Kota (400.000 Ton) / (A+B+C)= 1 Metre Gemi Boyuna Düşen Kota Miktarı		
Gemi Boyu * Av Aracı Katsayısı * 1 Metre Gemi Boyu Kotası = GEMİNİN KOTASI		
Tablo-2		

(4) Hamsi avcılığı izin belgesi alan balıkçı gemilerine kota tahsisi aşağıda belirtilen hususlar kapsamında yapılır.

a) İzin belgesi alan balıkçı gemileri arasında; tam boy uzunlukları ve boy gruplarına göre belirlenen katsayılar dikkate alınarak av araçlarına göre kota dağıtılır. Gırgır ve ortasu trolü gemileri için kota dağıtımı, av aracı takımı bazında (gırgır tek gemi, ortasu trolü çift gemi) eşit olacak şekilde belirlenir.

b) Kota miktarı (400.000 ton), av araçlarına göre izin belgesi alan balıkçı gemilerinin tam boy uzunluklarının, Tablo-1'deki boy grubuna karşılık gelen katsayılarla çarpılmasından sonra tüm gemilerden elde edilen toplama bölünerek, 1 (bir) metre gemi boyuna düşen kota miktarı tespit edilir. 1 metre gemi boyuna düşen kota miktarının, gemi tam boyuna ve boy grubu/av aracı katsayısına çarpımı sonucu elde edilen miktar kadar her bir gemiye kota tahsis edilir. (Tablo-2)

c) Bir balıkçı gemisinin, kendisine tahsis edilen kotanın en az %75'ini kullanmış olması ve balıkçı gemisi sahibi/yetkilisinin talepte bulunması halinde, Genel Müdürlük uhdesinde bulunan kotaya, kurul kararı doğrultusunda artırılacak miktara ve bölgelere göre yapılan toplam avcılığa bakılarak, aynı gemiye en fazla ilk tahsis edilen kota miktarı kadar ilave kota tahsis edilebilir. İlave kota tahsisin yapılabilmesi için SUBİS'e girişi yapılan E-seyir Defteri bildirimleri ile Nakil/Menşe Belgelerinde yer alan miktarların uyumlu olması gereklidir. İki belgenin toplam miktarları arasındaki fark \pm % 10'u geçemez.

ç) Kota tahsisi aşamasında karasularımızda bulunmayan balıkçı gemilerine; bu talimatın

4 üncü maddesindeki kota tahsis şartlarını sağlamış olmaları koşuluyla sezon içerisinde kota talebinde bulunulması halinde, Genel Müdürlük onayıyla izin belgesi düzenlenerek aynı boy ve av aracına tahsis edilen miktar kadar kota tahsis edilebilir.

(5) Kendilerine kota tahsis edilmiş olmakla birlikte; balıkçılık amaçlı Bakanlık izniyle başka ülkelere gidilmesi ya da ruhsat tezkerelerinde belirtilen birincil av aracının değiştirilmesi, ruhsat tezkeresinin ikameye alınması veya yetiştiricilik tesislerinde yardımcı gemi faaliyette bulunulmaya başlanması halinde, bu gemilerin izin belgeleri ve kota miktarları iptal edilir.

Kullanılmayan kota miktarları, kota tahsis şartlarını sağlayan balıkçı gemilerinde kullanılmak üzere Genel Müdürlük uhdesine geçer.

a) İzin belgesi iptal edilerek kotası Genel Müdürlük uhdesine geçen balıkçı gemilerinden; 1- Bakanlık izni alarak başka ülkelere giden gemiler, av sezonu içerisinde karasularımıza dönmüş olsalar dahi yeni kota tahsisi yapılmaz.

2- Bakanlıktan izin almaksızın başka ülkelere gittiği tespit edilen balıkçı gemilerine tahsis edilen kota miktarı iptal edilir.

3- Kota tahsis edilen balıkçı gemisinin birincil av aracı değişikliği hakkından faydalanarak kota dağıtım kapsamında yer alan başka bir av aracını (gırgır, ortasu trolü ve alamana) seçmesi ve yeterli kota miktarının bulunması durumunda, Genel Müdürlük onayıyla gerekli izin belgesi düzenlenebilir. Av sezonu içerisinde geminin kullandığı kota miktarı düşülerek gemi boyuna ve av aracına uygun yeni kota tahsis edilir.

4- Ruhsat tezkeresi ikameye alınan balıkçı gemilerinin, av sezonu içerisinde ruhsatlarının başka bir gemiye aktarılması durumunda av aracı dikkate alınarak kalan kota miktarı yeniden tahsis edilir.

5- Yetiştiricilik tesislerinde yardımcı gemi faaliyetinde bulunan balıkçı gemilerinin, av sezonu içerisinde sözleşmelerinin sona ermesi ve kota tahsisi talebinde bulunmaları halinde, Genel Müdürlük onayıyla izin belgesi düzenlenerek birincil av aracı ve gemi boyuna uygun kota tahsisi yapılır.

(6) Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında hamsi avcılığı faaliyetinde bulunacak gemilerin avladıkları hamsileri, karaya çıkış öncesinde E-seyir defterine bildirim yapmaları zorunludur. Kota tahsis edilen balıkçı gemisinin, boy uzunluğuna bakılmaksızın izin belgelerinin alındığı Bakanlık il/ilçe müdürlüklerinden E-seyir girişi işlemleri için gerekli tanımlamaları yaptırmaları ve ürün bilgilerini doğru bir şekilde kaydetmeleri zorunludur.

(7) Hamsi avcılığında kota miktarı, SUBİS'e kaydedilen E-seyir defteri bildirimleri üzerinden takip edilecek olup kota miktarına ulaşıldığında E-Seyir defteri doldurulamayacaktır. Kota tahsis edilen balıkçı gemilerinin sahip/yetkilileri, kota miktarlarını SUBİS üzerinden günlük olarak takip edebileceklerdir.

(8) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında belirlenen kota miktarının yarısından daha fazla miktarının balık unu/yağı ve yem işletmelerine nakliyle satışı yasaktır. Balık unu/yağı ve yem işletmelerine nakledilen ürün miktarının takibi, E-Nakil/Menşe Belgeleri üzerinden yapılacak olup belirtilen miktara ulaşıldığında nakil işlemi durdurulacaktır.

(9) Marmara Denizi'nden avlanan hamsilerin dökme olarak balık unu/yağı ve yem işletmelerine nakli ve satışı yasaktır.

(10) Balıkçı gemilerine tahsis edilen kota miktarının başka bir balıkçı gemisine devredilmesi suretiyle kullandırılması yasaktır. Av sezonunda kota miktarı kadar av yapılamadığı takdirde kalan kota miktarı bir sonraki av sezonuna devredilmez.

(11) Kota tahsis edilen balıkçı gemilerinin, kendilerine tahsis edilen kota miktarına 14 Nisan 2025 tarihinden önce ulaşması durumunda hamsi avcılığı sona erer.

(12) Bu madde kapsamında balıkçı gemilerine tahsis edilen kota miktarı, yalnızca geçerli olan av sezonunda kullanılabilir olup gemiler adına müktesep hak oluşturmayacaktır. Her av sezonunda, kota tahsis şartlarını taşıyan balıkçı gemilerine yeniden kota tahsisi yapılır.

Karaya çıkış ve nakil işlemleri

MADDE 5- (1) Avlanan hamsilerin Ek-3'te asil olarak belirtilen karaya çıkış noktalarından çıkartılmaları zorunludur. Listede yer almayan karaya çıkış noktalarından çıkartılan hamsilere Nakil/Menşe Belgesi düzenlenmeyecektir. Gerekli görüldüğü takdirde Bakanlık İl Müdürlükleri tarafından yedek olarak belirlenen karaya çıkış noktaları, illerinde bulunan su ürünleri kooperatif ve birlikleri ile denetimle yetkili kurumlara bildirilmek suretiyle kullanılabilir.

(2) Bakanlık İl Müdürlükleri; yoğunluk durumu, gemi boyu ve/veya kullanılan av aracı bakımından Ek-3'te yer alan karaya çıkış noktalarının kullanımını, illerinde bulunan su ürünleri kooperatif ve birlikleri ile denetimle yetkili kurumlara bildirilmek suretiyle sınıflandırabilir.

(3) Bakanlık İl Müdürlüklerince, yeni karaya çıkış noktaları eklenmesi veya mevcut karaya çıkış noktalarının listeden çıkartılması amacıyla Genel Müdürlüğe uygun görüşle talepte bulunulabilir.

(4) Bu madde kapsamında karaya çıkartılan hamsiler için her bir gemiye ayrı ayrı Nakil/Menşe Belgesi düzenlenecektir. Ürünün birden fazla yere nakledilmesi veya birden fazla araçla nakledilmesi durumunda her bir araç için de ayrı Nakil/Menşe Belgesi düzenlenmesi zorunludur.

(5) Nakil/Menşe Belgeleri, 6/1 Numaralı Tebliğin 46 ncı maddesi kapsamında yetki devri bulunması durumunda kooperatif, birlikler ve balıkçı gemilerine yetki verilenler tarafından düzenlenecektir. Yetki devri yapılmayan yerlerde ise Bakanlık il/ilçe müdürlüklerince düzenlenir. Nakil/Menşe Belgesinin SUBİS üzerinden düzenlenmesi zorunludur.

(6) SUBİS'te teknik ve sistem kaynaklı aksaklık yaşanması ve Bakanlık kontrol görevlilerince durumun tespit edilmesi halinde, E-seyir ve Nakil/Menşe Belgeleri matbu olarak düzenlenebilir. Düzenlenen matbu belgelerin en geç 24 saat içerisinde SUBİS'e elektronik olarak kaydedilmesi zorunludur.

(7) Kooperatif ve birlikler ile balıkçı gemilerine verilen yetki devri kapsamında Nakil/Menşe Belgesi düzenlenmesi işlemi, Bakanlık kontrol görevlisinin ürün kontrolüne müteakip SUBİS'ten nakil onayı vermesi sonrasında gerçekleştirilir.

İzleme, işleme ve değerlendirme

MADDE 6- (1) Nakil/Menşe Belgesi bulunmayan hamsilerin nakli, depolanması ve işlenmesi yasaktır.

(2) Bu talimatın 4 üncü maddesinin sekizinci fıkrası kapsamındaki balık unu/yağı ve yem işletmeleri ile işleme ve depolama tesislerine hamsi nakli, yalnızca SUBİS'te kayıtlı olan işletmelere yapılabilir. Hamsi nakli talep işletmeler, Bakanlık İl Müdürlüklerine başvuru yaparak SUBİS'e kaydedilecektir. SUBİS'e kayıtlı olmayan işletmelere ürün nakli gerçekleştirilemeyecektir.

(3) Su ürünleri hallerinden, balık unu/yağı ve yem işletmeleri ile işleme ve depolama tesislerine hamsi nakledilmesi halinde, Bakanlık İl Müdürlüklerince Nakil/Menşe Belgesi baz alınarak SUBİS'ten Ek-4' te yer alan "Hamsi Nakil Dağıtım Belgesi" düzenlenir.

(4) Balık unu/yağı ve yem amacıyla hamsi alımı yapan balıkçılık ürünleri işletmeleri tarafından, Nakil/Menşe Belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren 72 saat içinde SUBİS'te satış bildirimleri düzenlenmesi zorunludur. Satış bildirimlerindeki bilgiler, Nakil/Menşe Belgesi ve Hamsi Dağıtım Nakil Belgesinde yer alan bilgiler ile uyumlu olacaktır.

(5) Nakil/Menşe ve/veya Hamsi Nakil Dağıtım Belgesi bulunmayan, belirtilen süre içerisinde satış bildirimleri yapılmayan hamsilerin balık unu/yağı ve yem işletmelerinde işlenmesi ve depolanması yasaktır. Belirtilen belgelerde yer alan miktardan daha fazla hamsi tespit edilmesi durumunda, bu hamsiler yasadışı kabul edilir.

(6) Hamsi avcılığının sona ermesine müteakip, 24 saat içerisinde balıkçılık ürünleri işletmelerinde stok tespiti yapılarak iki nüsha halinde stok tespit tutanağı düzenlenecektir. Düzenlenen tutanakların bir nüshası işletmede, bir nüshası ise Bakanlık il/ilçe Müdürlüklerinde kalacak olup stok tespitleri SUBİS'e kaydedilecektir.

Kontrol ve denetim

MADDE 7- (1) Kota kapsamında hamsi avcılığının 6/1 Numaralı Tebliği ile bu talimat kapsamındaki düzenlemelere uygunluğunun kontrol ve denetiminin yapılması zorunludur. Kontrol ve denetim işlemi öncelikle Bakanlık kontrol görevlilerince gerçekleştirilecektir. Gerekli görüldüğü durumlarda kontrol ve denetim işlemi 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 33 üncü maddesinde yetkilendirilenlerle koordineli olarak yapılacaktır.

(2) Bakanlık il müdürlükleri, kota kapsamında avcılığı yapılan hamsilerin karaya çıkış kontrollerinin aksatılmadan yapılması amacıyla Bakanlık il/ilçe müdürlüklerinden her bir karaya çıkış noktası için en az 2 Bakanlık kontrol görevlisi olmak üzere yeterli sayıda personel ve araç görevlendirerek iş güvenliğine yönelik önlemleri almak zorundadır.

(3) Kontrol ve denetim ekiplerinin, öncelikle Ek-3'te belirlenen her bir karaya çıkış noktasında ve su ürünleri hallerinde görev yapacak şekilde planlanması zorunludur. Ancak birbirine yakın mesafede olan karaya çıkış noktalarının kontrol ve denetim faaliyetleri birden fazla karaya çıkış noktasında görev yapmak üzere Bakanlık il müdürlüklerince yetkilendirilecek mobil (gezici) denetim ekipleri tarafından da gerçekleştirilebilecektir.

(4) Kontrol ve denetim ekipleri, her bir balıkçı gemisi tarafından karaya çıkarılan ve Eseyir defterine bildirim yapılan hamsilerin, miktar ve mevzuata uygunluğunu kontrol eder. Bu talimatın 5 inci maddesinin yedinci fıkrası kapsamında nakil onayını verir.

(5) Karaya çıkış noktalarında ürün miktarının kontrolleri;

a) Kasa veya kutuyla nakledilecek hamsilerde, ortalama kasa/kutu ağırlığı,

b) Dökme olarak nakledilecek hamsilerde, geminin depolama kapasitesi veya nakil aracının taşıma kapasitesi ve tankın doluluk oranı dikkate alınarak hesaplanabilecektir.

(6) Hamsi alımı yapan balık unu/yağı ve yem işletmelerinin, Bakanlık il müdürlüklerince yapılan planlama dahilinde haftada en az iki kere olacak şekilde denetiminin gerçekleştirilmesi zorunludur. Kontrol ve denetimlerde ürün miktarı, belge, bildirim ve ürünlerin yasal mevzuata uygunluğunun kontrolü yapılır.

(7) Yasadışı yollarla avlandığı tespit edilerek el konulan hamsi miktarı, yasadışı avcılık yapan balıkçı gemisine tahsis edilen kotadan düşülür.

(8) Kontrol ve denetim faaliyetleri sırasında tespit edilen aykırılıklar ile yasa, sınırlama ve yükümlülüklerle aykırı hareket edenlere, 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 11 maddesindeki hükümleri dikkate alınarak yaptırım uygulanmasına karar verilir.

Yetki

MADDE 9- (1) Gırgır, ortasu trolü ve alamana (voli) ağları dışındaki av araçlarıyla ve hedef dışı avcılık kapsamında yapılan hamsi avcılığı bu talimat kapsamında değerlendirilmez.

(2) Genel Müdürlük gerekli gördüğü durumlarda hamsi avcılığı yapan balıkçı gemilerinde kontrol görevlisi bulundurulması zorunluluğu getirebilir.

(3) Uygulamada karşılaşılan durumların çözüme kavuşturulmasında ve sonuçlandırılmasında Genel Müdürlük yetkilidir.

SÜR-KOOP ADANA | SÜR-KOOP ANTALYA | SÜR-KOOP ARTVİN-RİZE | SÜR-KOOP ÇANAKKALE | SÜR-KOOP DOĞU KARADENİZ | SÜR-KOOP HATAY
SÜR-KOOP İÇEL | SÜR-KOOP İSTANBUL | SÜR-KOOP İZMİR | SÜR-KOOP KOCAELİ | SÜR-KOOP MUĞLA | SÜR-KOOP SİNOP | SÜR-KOOP TEKİRDAĞ
SÜR-KOOP AYDIN | SÜR-KOOP BALIKESİR | SÜR-KOOP SAMSUN

www.sur.coop | www.surkoopkutuphane.org

“Kooperatifler Yeni Bir Dünya Kurar”

www.sur.coop

**SÜR-KOOP
E-KÜTÜPHANE**

 /surkoopkutuphane

 /surkoopkutuphane

 /surkoop

 @surkoopkutuphane